

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 3 Ekim 2011

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI™

PMI, Ağustos ayında iş koşullarında gözlenen bozulmanın Eylül ayında yerini ılımlı bir gelişim sürecine bıraktığına işaret ediyor

Önemli bulgular:

- Yeni siparişler ve fabrika çıkışlarındaki büyüme Türk imalat sektörüne güç kattı
- Düşük seviyedeki seyrinin yanında istihdamda bu ay da yavaşlama gözlemlendi
- Maliyete kıyasla daha düşük bir seviyede olsa da, nihai ürün fiyatları enflasyonu ivme kazandı

Eylül verileri, Türk imalat sektöründeki faaliyet şartlarının güçlendiğine işaret etti. Mevsimlik etkilerden arındırılmış HSBC Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI™) – imalat sanayisinin kaydettiği performans göstergesi – 51,5 olarak ölçüldü. Bu değer, hiçbir değişiklik kaydedilmediği gösteren 50,0 sınırının üstünde seyrederek, Ağustos ayında gözlenen kötüleşme seviyesinden (48,8) saparak, genişleme safhasına geçtiğine işaret etti. İyileşme hızı ılımlı seviyelerde olsa da, uzun vadeli dizi ortalamasının üstünde seyretti.

Hem yeni sipariş hem de nihai ürün seviyesinde gözlenen yükseliş, faaliyet şartlarındaki gelişimi destekler nitelikte oldu. Bununla birlikte, birikmiş işlerdeki azalmanın, atıl kapasite sorununun sürdürülmesine işaret etti. Bu durumu kanıtlarcasına, istihdam yaratma hızı önemli ölçüde yavaşladı. Bu sırada, girdi maliyeti enflasyonunda az bir miktarda rahatlatma gözlemlense de, artış yüksek seviyelerde seyretti. Fiyatlar ivme kazansa da, bu yükseliş maliyete kıyasla nispeten ılımlı oldu.

Türk imalatçılar, Eylül ayında alınan yeni işlerde genişleme meydana geldiğini rapor ettiler. Ağustos ayındaki düşüşün ardından, Temmuz ayında kaydedilen büyüme seviyesine paralel olarak ivme kazanıldı. İhracat piyasasından alınan yeni siparişlerde de, marjinal bir hızda olsa da, artış gözlemlendi.

Yeni siparişlerdeki yükselişi yansıttırcasına, fabrika çıkışları Eylül ayında belirgin biçimde artış sergiledi. Birikmiş iş miktarında süregelen düşüş, üretimin ilave yeni iş alımlarının üstesinden

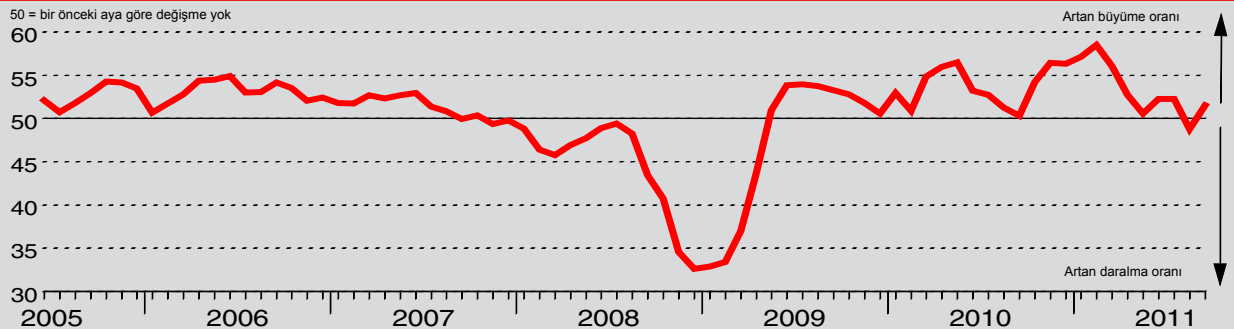
gelebilecek ölçüde yükseldiğine işaret etti. Bekleyen iş seviyesindeki azalma eğilimi Ağustos ayında yapılan ölçümlerle tutarlı olup, bu eğilim sektörde bir miktar daha atıl kapasite kaldığına işaret etti. Eylül ayında mamul mal stoklarındaki düşüş sonucunda, art arda beş aylık birikim süreci sona erdi. Panelistler, yeni sipariş gereksinimlerini karşılamak amacıyla, ellerindeki üretim sonrası entanverleri kullandıkları yönünde yorumlarda bulundular.

Eylül ayı verileri, Türkiye imalat sektöründe istihdamın yükselişe geçtiğine işaret etti. Ancak, istihdam yaratma hızı düşük bir seviyede gerçekleşerek, şu anki büyüme döneminin en zayıf değerlerinde seyretti.

Türk imalat şirketlerinde gerçekleşen satın alma faaliyetleri, yeni sipariş ve fabrika çıkışlarındaki yükselişle aynı doğrultuda, keskin bir yükseliş sergiledi. Buna rağmen, tedarikçilerin teslim sürelerinin kısaldığı rapor edildi. Fakat iyileşme miktarı marjinal seviyelerde seyretti ve panelistlerin büyük çoğunluğu Ağustos ayından bu yana tedarik süresinde herhangi bir değişiklik gözlemlediklerini belirttiler. Satın alma stokları arka arkaya ikinci ay içinde de eridi. Katılımcılar, bu durumun daha yüksek nihai ürün gereksinimini ve üretim öncesi envanterleri azaltmaya yönelik girişimi yansıttığını belirttiler.

Maliyet enflasyonundaki yükseliş Ağustos ayından bu yana biraz yavaşlansa da, Türkiye'deki imalatçıların karşı karşıya kaldığı girdi fiyatları Eylül ayında keskin bir yükseliş sergiledi. Mal fiyatları da dört ayın en hızlı seviyesinde artış gösterdi. Yine de, nihai ürün fiyatı enflasyonu, maliyete kıyasla daha zayıf bir düzeyde seyretti.

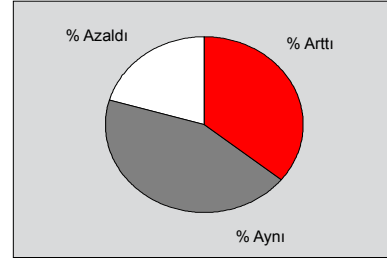
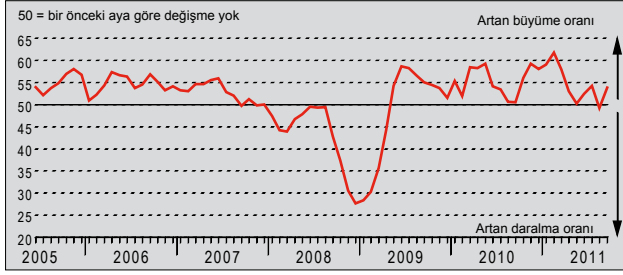
HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™)

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Göstergedeğer mamul, yeni sipariş,istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50.0'in altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50.0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50.0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteeki değişme oranı o kadar büyüktür. Purchasing Managers' Index™ ve PMI™ Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.

Üretim Endeksi

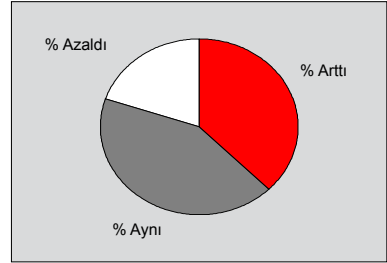
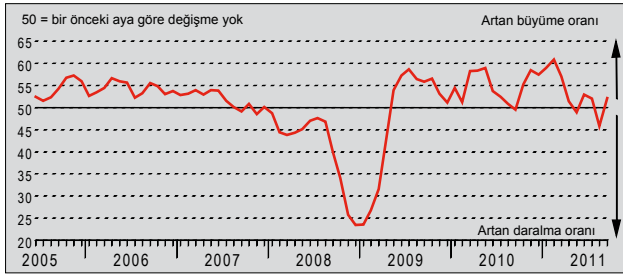
S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül ayı verileri, Ağustos'un aksine, Türk imalat sektöründeki fabrika çıkışlarında yükselmeye işaret etti. Katılımcıların %36 kadarı, daha önceki anket dönemiyle kıyaslandığında, üretimin bu ay daha yüksek bir seviyeye eriştiğini belirttiler. Fabrika çıkışı büyüme hızı sabit olup, son altı ay içinde en hızlı ikinci yükselişi sergilediğini kaydettiler. Panelistler, üretimdeki yükselişin ağırlıklı olarak yeni iş seviyesinin artışı yansıttığı yönünde yorumlarda bulundular.

Yeni Siparişler Endeksi

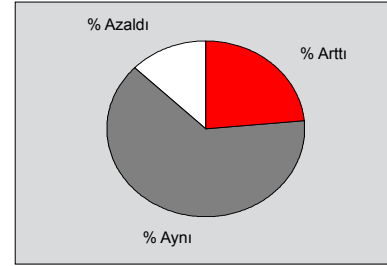
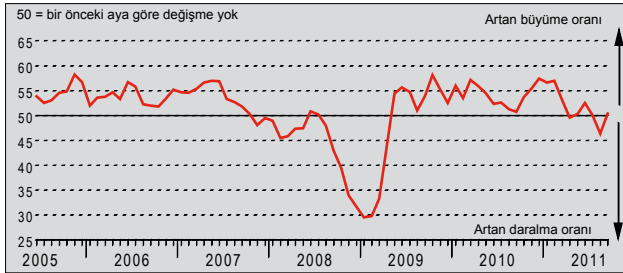
S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçılarına verilen yeni sipariş seviyesinin Eylül ayında artış gösterdiği bildirildi. Mevsimsellikten arınmış Yeni Siparişler Endeksi, son dört aylık süre içinde üçüncü kez, daralmayı genişlemeden ayıran ve hiçbir değişiklik kaydedilmediğine işaret eden 50,0 sınırının üzerinde kaydedildi. En son kaydedilen büyüme ılımlı seviyelerde olsa da, uzun vadeli ortalamasının üzerindeydiler. Resmi olmayan veriler, müşteri talebindeki genel gelişmelerin yeni iş alımındaki yükselmeye katkısı olduğuna işaret etti.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

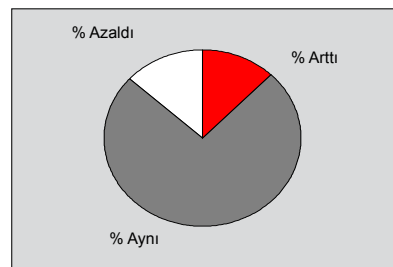
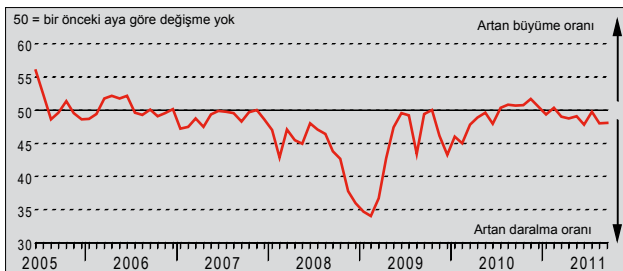
S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları, Eylül ayında ihracat piyasalarından yeni iş alımı miktarının yükseldiğini belirttiler. Bu seviye, Ağustos'ta kaydedilen düşüşün aksine yükselişte olsa da, bu yükseliş marjinal düzeyde olup, dizi tarihi ortalamasının alt seviyelerinde seyretti. Panelistlerin yaklaşık %24'ü, Eylül ayında yeni ihracat işlerinde yükselme gözlediklerini ve bunu talep seviyesindeki ılımlı yükselişe bağladıklarını belirttiler. Resmi olmayan verilere göre, ana ihracat piyasalarındaki belirsiz ekonomik şartlar, yeni ihracat işlerindeki son genişlemenin sınırlı kalmasına neden oldu.

Birikmiş İşler Endeksi

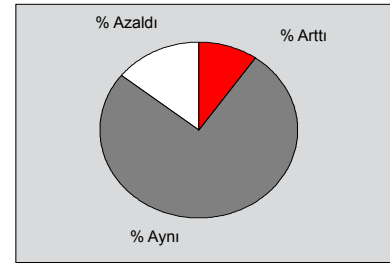
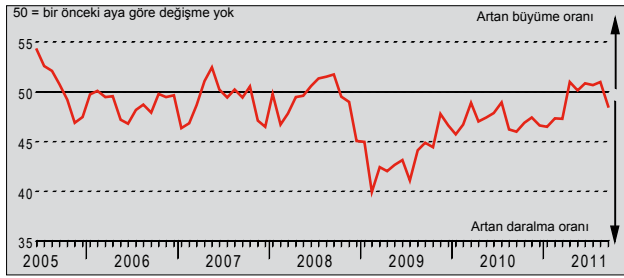
S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül ayında, Türkiye imalat şirketlerindeki birikmiş işlerde düşüş meydana geldi. Bu da, anket dönemi boyunca art arda yedinci kez, en son erimenin Ağustos ayı seviyesi ve uzun vadeli dizi ortalaması ile tutarlı olarak, beklenen işler seviyesinde azalma görüldüğüne işaret etmektedir. Birikmiş işlerdeki azalma eğilimi, sektörde bir miktar daha atıl kapasite kaldığına ve fabrika çıkışlarındaki artışın yeni siparişlerin üstesinden gelebilecek seviyede olduğuna işaret etti.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

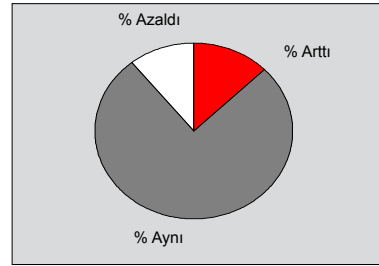
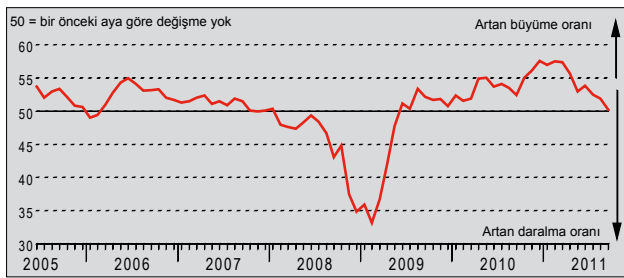
S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül ayında Türkiye imalat şirketlerine ait mamul mal stoklarında düşüş gözlenerek, art arda beş ay boyunca süregelen istikrarlı büyüme sona ermiş oldu. Üretim sonrası envanterlerdeki düşüş ılımlı oldu. Katılımcıların yaklaşık %14'ü, stok seviyesinin Ağustos ayına kıyasla daha düşük olduğu belirtti. Siparişleri karşılamak amacıyla, var olan mamul mal stoklarından yararlanmanın, stok eritmede büyük rolü olduğu aktarıldı.

İstihdam Endeksi

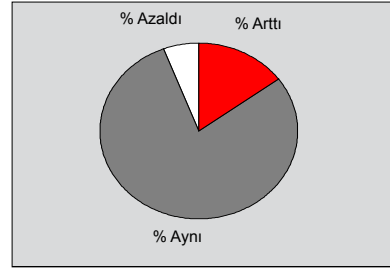
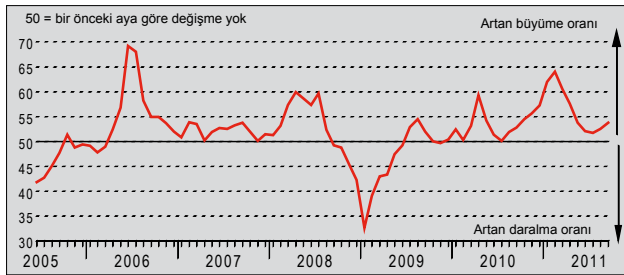
S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül verileri, Türk imalat sektöründe istihdamın güçlendiğine işaret etti. Haziran 2009'dan bu yana her ay ölçülen istihdam yaratma seviyesindeki en son yükseliş, bu dönem boyunca kaydedilenler arasında en zayıf yükseliş oranı oldu. Bu bilgiler göz önünde bulundurularak, panelistlerin büyük bir çoğunluğu (yaklaşık %77'si), personel seviyelerinin Ağustos ayından bu yana herhangi bir değişikliğe uğramadığını belirttiler. Yükselişin rapor edildiği şirketler, yükselişi yeni işlerdeki artışa bağladılar.

Ürün Fiyatları Endeksi

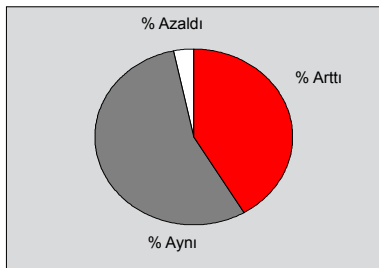
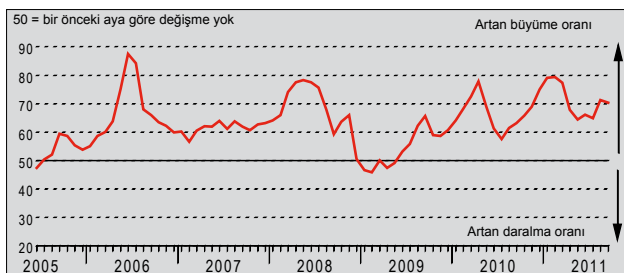
S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül ayında, Türkiye'deki imalatçıların nihai ürün fiyatlarında artış meydana geldi. Dahası, fiyat enflasyonu güçlü bir konumda kaldı ve dört aylık bir süre içinde kaydedilen en hızlı seviyede seyretti. Nihai ürün fiyatlarındaki yükselişe tanık olan panelistler, kısmen, yüksek girdi maliyetini müşterilerine aktarmayı amaçladıkları yönünde yorumlarda bulundular. Nihai ürün fiyatları art arda 22 aylık bir süre boyunca artmaya devam etti.

Girdi Fiyatları Endeksi

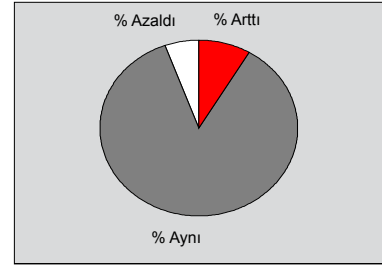
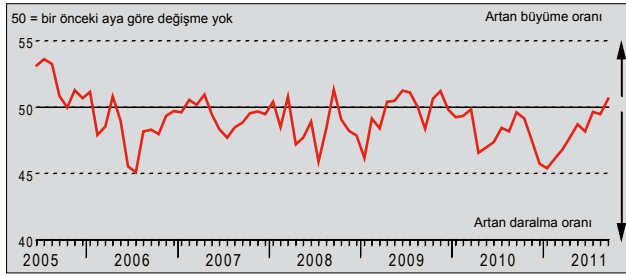
S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül ayı verileri, Türkiye'deki imalatçıların karşı karşıya oldukları girdi maliyetinde önemli ölçüde artış olduğuna işaret etti. Ağustos ayından bu yana girdi fiyatları enflasyonunda düşüş gözlenirse de, bu oran tarihsel veriler bağlamında oldukça yüksek bir seviyede seyretti. Panelistlerin yaklaşık %42'si, ay boyunca maliyet seviyesinde yükseliş gözlemlediklerini ve yüksek ham madde fiyatlarının ve olumsuz döviz kurlarının maliyet enflasyonunu tetiklediğini belirttiler. Girdi fiyatları Haziran 2009 tarihinden bu yana her ay yükseliş sergiledi.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

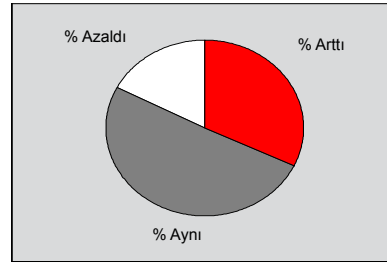
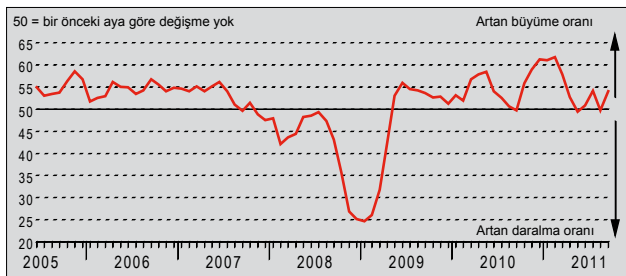
S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalatçılar, Eylül ayında tedarikçilerin teslimat sürelerinin kısalacağını belirttiler. Daha önceki 21 ay boyunca gözlenen kötüleşmenin aksine, bu ay tedarikçi performansında ilerleme kaydedildi. Yine de, tedarik süresindeki kısalma marjinal seviyelerde kalmakla birlikte, katılımcıların büyük bir çoğunluğu (yaklaşık %86) tedarikçi performansında Ağustos ayından bu yana herhangi bir değişiklik gözlemediklerini belirttiler.

Mal Alım Miktarı Endeksi

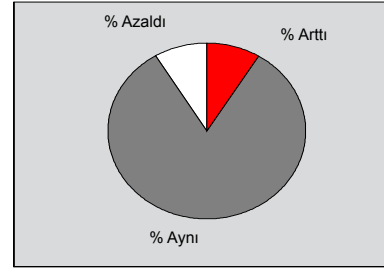
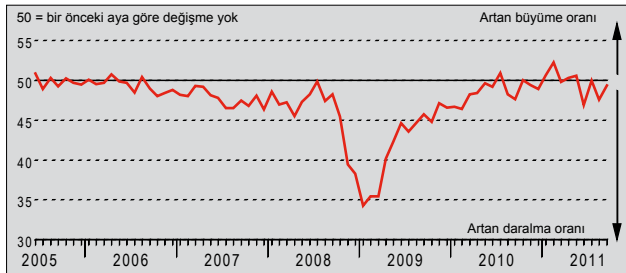
S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül ayında Türk imalatçıların satın alma faaliyetlerinde artış meydana geldi. Satın alma hacmi, Temmuz ayında kaydedilen ölçümle aynı seviyede ivme kazandı ve Ağustos ayında gözlenen önemsiz miktardaki düşüş akabinde toparlandı. Katılımcıların yaklaşık %32'si, girdi satın alma miktarlarında daha yüksek bir seviyenin yakalandığını ve bu durumu hem yeni siparişlerdeki hem de nihai ürünlerdeki büyümeye bağladıklarını belirttiler.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül verileri, Türkiye'deki imalatçıların satın alma stoklarında düşüş meydana geldiğine işaret etti. Art arda ikinci ay, üretim öncesi envanterleri eritildi, ancak en sonuncu hafifleme marjinal seviyelerde kalmanın yanında, Ağustos ayında gözlenenden daha da yavaş seviyede seyretti. Satın alma stoklarında düşüş gözlediklerini ifade eden panelistler, bu durumun envanterleri azaltma girişimini ve üretimde artışı yansıttığı yönünde yorumlarda bulundular.

Veri ve Sunum Yöntemiyle ilgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk GYH'sına olan endüstriyel katkısı baz alınarak ve coğrafi konulara göre tabakalandırılmış olan panelin Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SIC - Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü" cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi™ (PMITM) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırılması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim -0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku -0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir. Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde herhangi bir değişiklik yapılmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir.

Uyarı

PMI™ Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Economics Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımı ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistik ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI™ Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.